

DOMOVINA

Izhaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvoľijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne prispevke ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gid., za pol leta 1 gid. 50 kr., za četrt leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Pomagajmo si sami.

III.

V denarji je moč, denar vlada ves svet! To resnico potrjujejo nam vsakdanje izkušnje. Revščina je že sama na sebi veliko gorje, zraven pa še povzroči druge žalostne posledice. Revež nima poguma, pa če bi ga imel, nima besede, oziroma njegova beseda nič ne velja, nikjer nič ne zaleže.

Slovencev nas je malo. Pa zaradi tega mi nismo zatirani in prezirani od naših nasprotnikov, od naše vlade. Prezirajo in zatirajo nas le zaradi naše revščine.

Ker pa nas bočejo v svoj prid zatirati in prezirati pa tudi zato skrbijo, da ostanemo reveži. Neumno bi toraj bilo, ako bi čakali in upali na kakšno pomoč od nasprotnikov ali od naše nam nasprotne vlade. Pomagati si moramo toraj sami in sicer najprvo otresti se naše revščine.

Pa kako bi si pomagali? Ni li nas Slovencev premalo, da si s svojo lastno pomočjo zboljšamo naše gmotno stanje? — Nikakor ne! Ako pogledamo nekoliko nazaj v zgodovino, prepričamo se, da je bilo obilo majhnih držav, katere so postale svetovnomogočne in to le vsled svoje bogatije. Denar vlada ves svet; tako je bilo, tako je in tako tudi bode. Feničanov, Grkov, Benečanov bilo je le malo. Majhne so bile njihove države, neznatni bili so njihovi domači pridelki, pa ljudstvo razumelo je pridobiti si kapital, denar in s denarjem vse drugo.

Ta zgodovinska resnica mora dati vsem malim narodom, in tudi nam Slovencem pogum in nas prepričati, da ni potreba milijone ljudi temveč le treznih možganov, podvzetne glave in pridnih delavnih rok, da se otresemo bēde in

reve in se rešimo poniževalnega izraza „beraški narod!“

Ko so Benečanje vlačili kraške pilote jih zabijali in si stavili na nje svoje palače, niso obupali, začeli so, delali so in ne prej nehali, dokler so pokazali kaj premore vse podvzeten narod, če tudi je le majhen po številu.

Začnimo tudi mi, delajmo, ne oziraje se na to, da nas je v primerji k drugim narodom, le malo. — Kakor povsod, je tudi tukaj začetek težek in preteklo bo deset in deset let, predno si gmotno opomoremo, pa to naj nas ne straši.

Predno pa začnemo, vprašati se moramo, kaj vse bi bilo uspešneje kakor je obdelovanje zemlje, s katerim si dosedaj še nismo prav nič opomogli?

Že v zadnjih člankih našega lista omenili smo, da je največje narodovo premoženje v obrtu, trgovini in industriji. Kjer ti trije faktorji cveto, tam se kopiči bogastvo, tam je denar in kjer je ta poslednji, tam je tudi potem uspešno in izplačno obdelovanje zemlje, tam si opomore tudi kmetijstvo.

Kako bi se dalo začeti s povzdigo obrta, skušali smo v zadnji številki našega lista podati skromni naš nasvet.

Danes imamo namen podati naše mnenje o povzdigi in zboljšanju naše trgovine, o tistem najvažnejšem faktorju, kateri je goraj omenjene svetovno mogočne, če tudi majhne države privedel ravno do iste mogočnosti in imenitnosti, katero nam zgodovina podaja.

„Kjer se osel valja dlako pusti.“ Če je še tako majhna kupčijica, branjarija, je boljša kakor kmetijstvo. — Menjava se mnogo denarja, in če je dobiček tudi majhen, tu i tam ostane vendar le kakov krajcar. Tega nas prepriča vsakdanja izkušnja. Ako pogledamo kmetovalca naše, vidimo, da se s samo kmetijo le malokdo ali

nikdo veliko ne opomore. Pač pa se obogatijo tisti kmetovalci, kateri imajo zraven kmetije še kakšno, če tudi majhno kupčijico ali trgovinico, če je tudi le navadna branjarija.

In kakor je v malem, tako je tudi v večjem. — Kjer cvete trgovina, tam je denar.

Kako pa je z našo trgovino?

Ako jemljemo v poštev, kako pripravne da so ravno slovenske pokrajine za trgovino, da, celo za svetovno trgovino, moramo žalostno pripoznati, da je naša trgovina, kolikor je namreč imamo zelo, zelo slaba. — V katero naše mesto koli pogledamo, povsod najdemo tujca, naše nasprotnike, kateri si s pomočjo trgovine kupčijo kapitale, nam pak se pomilovalno posmehujejo. — Veletržci v Raki, v Trstu, večji trgovci v Ljubljani, Gorici, v Mariboru, v Celji in isto tako manjši trgovci v drugih manjših mestih in trgih slovenskih so večinoma drugih narodnostij, celo podaniki drugih držav. — To, kar mi nismo spoznali oziroma kar še sedaj spoznati nečemo, da so namreč naše pokrajine za trgovino že po naravi sami zelo prikladne, to spoznali so ti tuji trgovci že davno, se pri nas naselili, pobrali namesto nas že milijone, zraven pa še iz nas izsesali lepe svote. Tako so že davno delali, tako delajo še dandanes in bodejo delali tako, dokler se nam oči ne odpro in se sami trgovine ne poprimemo, seveda ne samo navadne trgovine ali branjarije, temveč svetovne trgovine.

Posmehnil se nam bode morda ta ali oni rekoč: S čim pa bomo tržili, morda li s kraškimi kamenjem ali pa s belokranjskim bušami itd?

Na take in jednake opazke stavili bi mi le vprašanje: S čim pa tržijo naši tujci v naših pokrajinah? S čim pa so tržili Grki ali Benečani? Morda li s lastnimi pridelki? Ali s čim pa tržijo bogati Angleži? Ako pomislimo kako majhne so

LISTEK.

Teharski plemiči.

I.

Današnji zarod naše domovine, posebno pa mladina, v resnici le malo ali celo ničesar ne vé o našem nekdanjem znamenitem kraju, o plemščini Teharski; morda vé celo manje kakor daljna tujina. Zatoraj se mi zdi času primerno, da nekoliko oživim spomin o naši plemščini ter podam to krajevno kroniko vsem prijateljem krajevne zgodovine.

Zanimiva pa je plemščina Teharska za nas Štajerce posebno že zategadel, ker je edini kraj naše dežele, v katerem so bili vsi posestniki-krajanji s svojimi družinami vred plemeniti ter so imeli gosposkiško patrimonijelno sodnost.

Marsikteri tujec ne bo vedel, kje leži ta znameniti kraj. — Poslušaj, dragi bralec! V najlepšem in najrodovitnejšem delu, reči se mora, v raju Štajerske. Kdo pač ne pozna lepe Savinjske doline in njene celjske okolice?

Teharje leži slabe pol ure vstочно od Celja na okrajni ceti, ki gre iz Celja čez Svet Jur, Šmarje v Slatino. Razprostira se na mali višini,

v ktere okrilju prebiva 26 posestnikov v svojih hišab. — To nekdanj jako znamenito vasico krasé današnji dan tri lepe in vredne vile, kakor vila gospoda Engel iz Trsta z zemljiščem do 44 oral in lepim parkom, dalje vila gospoda grofa Dzieduszyki z krasnim vrtom in mnogimi zemljišči in vila gospoda J. Pečnaka.

V sredini Teharj stoji cerkev sv. Štefana. Krog nje je prosti svet pol 3 oralov obsežen, z lepo zeleno trato, kjer se križate okrajni cesti. Malo višje stoji župna cerkev z lepim župniščem. Kakih 15 minut višje se razprostira Anski hrib z jako staro, v 14. stoletju postavljeno cerkvijo. Ta hrib je vreden, da ga poseti vsak tujec. Raz njega se mu odpira najlepši razgled čez celo Savinjsko dolino, na kranjske, koroške in Solčavske planine, kakor na vse predgorje in tudi na ves greben znatnega Pohorja, — res razgled, ki mu je malo enakih.

• Naš kraj pa je tudi izjemno zdravega podnebja, kajti statistika epidemičnih bolezni, kakor kolera itd. nima tukaj čisto ničesar pripovedovati o teh neugodah.

Na južnem oznožji Anskega hriba leži tik železnice Štorjanska tovarna, od koder je lahko voziti se na sever, jug ali večer. — Že v prastarih časih je moral ta kraj biti znamenit, ker

so že v 11. stoletju imeli grofi Hajnburški tukaj svoje sodstvo.

Podam tedaj prijaznemu bralec te sestavke s prošnjo, da ne kritikuje prestrogo mojega težavnega dela gledé na logiko in besedostavje; kajti jaz sem preprost poznavalec naših krajevnih razmer, ktere sem že nad šestdeset let imel priložnost opazovati, a pisatelj nisem.

Posebno pa polagam tebi na srce, mladina teharska: Hrani in čitaj pridno te sestavke in skrbi, da se izogneš tistim zmotam in pomotam, ktere so naši predniki zakrivali sebi na škodo in na žalost svojim vnukom.

V Teharjih, meseca malega travna 1897:
Jožef Pečnak.

II.

Dne 10. decembra 1892 se je igrala, — kakor znano — v novem deželnem gledališču v Ljubljani prvič narodna slovenska opera „Teharski plemiči“ s popolnim vspehom. Ocena tega proizvoda je gotovo razveselila vse prijatelje Slovanov, posebno pa nas Teharjane, ker je tej igri dal naš kraj, teharska plemščina, zgodovinsko snov.

Ta opera je zopet oživela zgodovino nekdanjih Teharjanov in grofov Celjskih, ktero je današnji zarod že skoraj popolnoma pozabil, ali

bile te državice v primerji s bogatstvom, katerega so si s pomočjo trgovine pridobile, ne moremo nikdar trditi, da so ti bogataši tržili le s pridelki domače zemlje.

Za večjo ali svetovno trgovino je edino potrebna le naravna lega dotične pokrajine, potem umna in podvzeta glava in nekaj denarja, seveda za začetek.

Vse to je nam Slovencem narava sama dala. Lega naših pokrajin je za svetovno trgovino kakor nalašč pripravna. One so tako rekoč prag naše države, čez katerega ona mora prestopiti, ako hoče po cenejši poti stopiti v svetovno trgovsko zvezo. Trst in Reka, kakor tudi druga obrežna mesta avstrijska so tako rekoč stebri vse trgovine. Kar pa pride od tam mora večinoma iti skoz naše pokrajine. Treba nam je le še potruditi se našo naravno nadarjenost prav vporabiti, izrgati iz rok tujcev promet in pa za to potrebni denar preskrbeti.

Za vse to pa se je nam potreba pripraviti in si položiti glavne temelje za našo svetovno trgovino. Pred vsem rabimo praktično izurjenih mož, ki bi bili kos veliki trgovini. Da bo to mogoče, moramo pridobiti stariše, njim razložiti svetovne razmere in jih prepričati, da oni s tem, ako pustijo svojega sina pošteno v trgovini izšolati, njemu isto tako dobro prihodnost zagotovijo, kakor, ko bi ga s težavo rinili po šolah veliko več let in mu pripomogli, da postane duhovnik, uradnik ali doktor.

V tej zadevi smo mi Slovenci še daleč zadaj za drugimi narodi.

Naš kmetovalec je še trdnega prepričanja, da ga ni gospoda, kakor le duhovnik. Ako kmečki sin po dovršenih srednjih šolah ne mara vstopiti v bogoslovje, je že ogenj v strehi, češ, storiti ni hotel dobrega.

Isto tako so drugi, ki mislijo, da je obstanek izšolanega sina le zagotovljen, ako postane ali častnik, ali uradnik, ali doktor odvetnik itd.

Če pa ta ali oni sinček iz tega ali onega vzroka ne more študij nadaljevati, porine se ga ali v kako prodajalno, ali h kakemu obrtu in s tem mislijo starši, je že vse za otroka skrbjeno. Vse to ni nikakor prav.

Bog je vse stanove ustvaril, zato pa tudi razne talente podaril. V vsakem stanu je v prvi vrsti potrebna razumna glava in poklic, veselje do tistega stanu, katerega si je človek izbral. To je naravno.

Tej naravni upravi pak ljudje, posebno premožni stariši dvakratno nasproti ravnaajo. Sin, ki študiraš, postati moraš, ali duhovnik, ali uradnik, ali doktor. — Tako zapovedujejo mu že od mladih let naprej. Mladenič, da si nima prav za prav niti za ta, niti za oni, od starišev izbrani stan naravnega poklica, uda se povelju i želji starišev, ter se ne upa niti misliti ne, da bi postal to, za kar ima naravni nagon. — Da bi se posvetil slovenski izšolani mladenič ali obrtu, oziroma trgovini, to bi bila že največja sramota.

pa jo pozna le v popačeni obliki. Današnja mlada dina vé samo to, kar ji je pripovedovala pri zibelki dobra mati. Ne morem pa uganiti, kaj je krivo, da so v prejšnjih letih posebno politične oblasti skušale zanikati zgodovinska dejstva, zadevajoča našo teharsko plemščino. Še zdaj živi gotovo marsikteri Celjan, ki je slišal od pokojnih glavarjev: pl. Schmelcer, pl. Lichtenegger itd. besede: „Vsi teharski kmetje so eden plemič“. Zahvaljam tuje prijatelje domače zgodovine, ki so spisali opero „Teharski plemiči“, kar mi daje priložnost, razkriti zgodovinski del plemščine teharske.

Celjski listič „Deutsche Wacht“ št. 104 z dne 29. grudna leta 1892. je prinesel ponatis iz „Ljubljanskega Wochenblatt-a“ oceno o operi „Teharski plemiči“. Ali sta ta nemška lista prinesla hudomušni sestavek, kot novoletno darilo Nemcem v zabavo, Slovencem pa v jezo, mi ni znano. Glede na trditev, da Teharjanov niso poplemenitili Celjski grofi, nočem podrobno odgovarjati, marveč se hočem pozvati na zgodovinska dejstva, na kronike in listine, ktere potrdijo plemenitev Teharjanov. K sreči priznava člankar v gornjih listih, gospod K. J. Schmid sam, da še ne pozna dobro našega kraja. Ravno tako je tudi misliti, da ne pozna mnogih kronik, ki govore o grofi

Bolje je, da je najnižji uradnik, samo da je le uradnik.

Če pa sinčku narava ni dala posebnih zmožnosti, potem je dober za trgovino ali za obrt. In tukaj je zopet tako. Premožni stariši si mislijo: Posebnega učenja ni treba za to obrt ali to trgovino. Denarja imamo, preskrbeli mu bomo, da začne na svojo roko in vse je potem zagotovljeno. — In tako pride, da se v obrtu ali trgovini le tako malo sinov dobro izšola, dobro izvežba. Kajti premožni stariši počenjajo, kakor smo ravno popisali, ubožni pa več storiti ne morejo, kakor da sina zrinejo v obrt ali trgovino. — Nikdo se toraj ne briga za razumni, učeni naraščaj v obrtu in v trgovini. — In ker nikomur v glavo ne pade, da bi ta ali oni sin bil morda desetkrat bolj srečen kot razumni trgovec, razumni obrtnik, kakor pa nezadovoljni duhovnik ali le slabo plačani uradnik, se tudi malo pobrigamo za večje trgovske šole, in tako se nam zgodi, da pridejo tujci in zavzamejo vsa mastna trgovinska mesta, odnašajo kapital, nam pak se posmehujejo in nas zovejo berača, hlapce.

Stariši, brigajte se malo za svetovne razmere. Prepričali se bode, da je razven stanov, za katere se zdaj unemate, še obilica drugih, do katerih vaši sinovi na lajši način in hitreje dospejo, isto tako dobre plače imajo in isto tako pridejo do imenitne eksistence kakor uradniki, doktorji itd. itd.

V trgovinski stroki izšolani in izurjeni slovenski mladenič najde zaradi sploh znane nadarjenosti in spretnosti Slovencev, dobro plačane službe pri raznih tvrdkah v in izven domovine. Že zaradi znanja jezikov imajo, kakor vsi Slovani, tudi Slovenci povsod prednost.

Kake pa so te službe? Ako jih primerjamo s službami raznih uradnikov, in ako v poštev jemljemo to, da za trgovinsko stroko ni potreba tako dolgo študirati in ne toliko kapitala potrositi, reči moramo, da so izvrstne. Vzemimo dva učenca, katera sta skupno dovršila ljudsko šolo. Eden posveti se srednješolskim študijam in stopi v gimnazijo, drugi namenil se je posvetiti se trgovski stroki in je vstopil začasno v realko. Pustimo prvega dovršiti gimnazijo in zasledujmo drugega. Ta poslednji vstopi, dovrši spodnjo realko in obiskuje 2 leti trgovsko šolo, kakor je n. pr. Mahrova šola v Ljubljani. Ko je to dovršil, odprte so mu sicer primerno prav dobre službice, pa on tega ne stori in stopi še v višjo trgovsko akademijo. Pustimo ga tukaj vsaj dve leti.

Mej tem, ko je ta teoretično dovršil vže malodane vse in ga čaka le še razna praksa, katero pa si pridobi na lahek način, ko ima primerno dobro plačo, je drugi dovršeni gimnazijalec stoprv na razpotji in to le tedaj, če ima kapital. Če je reven in ga ne veseli vstopiti v bogoslovje, sicer tudi lahko v to ali ono službico vstopi, pa vendar je on veliko na slabejem sta-

Celjskih, da ni čital mnogih zgodovinskih spisov R. Kalchberga, Hana, Muharja, R. Kronesa, Orožna itd. O predpravica in sloboščinah Teharjanov, kakor je videti — nikdar ničesar ni slišal, kakor tudi ne o dostojanstvenih znamenjih, (pečatih in grbih s tremi gorami, Buče, Srebotnik in Tolst, nad kterimi se bleste v modrem polju 3 zlate zvezde; srebrnega, 2 čevlja dolgega žezla; prastare in novejšje zastave z grbom; helebard in predpravičnih listin), kakor vse kaže tudi nikoli ni videl. Že ta, v krajevnem muzeju v Celji razstavljen zgodovinska znamenja sama bi mu dokazala, da so ravno celjski grofi poplemenitili Teharjane ter jih obdarili z predpravica in sloboščinami.

Gospod Schmid sega nazaj v rimske čase in trdi, da so že Svebi prišli v deželo kot samo-svojci t. j. kot plemiči iz Nemškega in so se pozneje naselili tukaj.

Na to imam sledeče odgovoriti: S tem, kar se je godilo pred tisoč in več leti, s tem se ne moremo in nočemo pečati. Za nas Teharjane ima doba gospodov Saneških, pozneje grofov Celjskih posebno in pomenljivo vrednost. Ta doba se prične z 12. stoletjem in konča s smrtjo zadnjega grofa Urha II., sina Friderika II. in srbske kneginje Katarine.

lišči kakor oni prvi. V gimnaziji učil in naučil se je raznih tvarin, a za praktično življenje bore malo. Dasi s maturitetnim spričevalom v žepu, mora še ali zastoj, ali za malo plačo to i ono prakticirati in dokaj let čakati, da se izprazne to i ono mesto. In ko to v treh ali štirih letih doseže, dobi stoprv plačo, katero nikakor ne moremo imenovati primerno k študijam k dolgoletnemu trudu in h kapitalu, katerega je v dvanajstih letih porabil. Ako spravi v teh letih na 900 gl. letne plače, moramo mu vže častitati.

In nič bolje ne godi se srednješolcu, ki se je posvetil višjim študijam. Pridno mora študirati, da konča v štirih letih svoje študije. Trudil se je, zapravlil obilo, zaslužil si k večjem toliko, da je životaril in . . . prav za prav še nič ni. Sedaj stoprv začne se praktično učiti in mora obilokrat vesel biti, da je sprejel prakso, kjer nima v začetku ali nobene, ali pa tako slabo plače, da od tega niti živeti ne more. In nič redkega ni, da je mladenič star že 25 in še več let, ko pa še ni zaslužil 25 kr.

Mej tem pa si je oni v trgovinski stroki izvežbani mladenič preskrbel že davno službo s mesečno plačo 100 gl. i več! Ako bi te razmere natančno razmotrivali, bi prišli do zaključka, da je ta v gmotnem oziru vsaj za deset let ja boljem.

Posmehnil se bode ta ali oni in rekel: „Seveda je tako za prvi trenotek, pa je pozneje drugače.“

Res je, da so uradniki in doktorji itd. pozneje na boljšem, kar je tudi opravičeno, ako v poštev jemljemo, koliko truda, koliko denarja da so študije vzele. Tako bo moralo sicer priti vselej, da je dovršeni visokošolec v poznejših letih na boljsem, kakor oni, ki je manj študiral, manj potrošil in počel poprej služiti denar.

Toda vsakdanje izkušnje nas uče, da je v primerji več bogatašev mej onimi, ki so prej praktično pričeli delovati in služiti, kakor pa mej uradniki. Imamo pač obilo bogatašev trgovcev, žalibože sevè le tujcev, pa malo bogatašev uradnikov, ki pri vsem svojem neumornem trudu dobivajo le komaj tolikšno plačo, da pošteno in svojemu stanu primerno živeti morejo.

Kdor se posveti trgovinski stroki in je priden in varčen, prihrani si lahko toliko, da prične počasi na svojo roko. Ko pa začne, raste mu kapital od dne do dne, ko ima priliko v lastni prid vporabljeni prakso, katero si je pridobil na lahek način.

Ko bi preštudirali vse te razmere posebno tisti stariši, kateri ravno nimajo kapitala, da bi svojega sina podpirali tako dolgo, dokler ta ne skonča visocih šol, rajši bi svoje sinove odločili za trgovski stan, jim pripomogli na ta način hitro k dobremu kruhu in bi jim isto tako, da še obilokrat boljše prihodnost zagotovili, kakor jo imajo razni uradniki.

Grof Urh II. je umrl l. 1456. Ž njim je ugasnil rod grofov Celjskih. Večji del grofov in pa je prišel na hišo Habsburško.

Za dokaz, da so mogli Teharjani pridobiti plemstvo le v dobi grofov Celjskih, je treba najzaj poseči v 12. stoletje ter pregledati zgodovino grofov Hajnburških in gospodov Saneških.

Gospodje Saneški so si že l. 1322. pridobili velik del hajnburških graščin in gradov, deloma po dedščini, deloma pa kupčiji, tako n. pr. znamenite gradove: Celje, Mozirje, Šoštanj, Forhtenek itd. s pripadajočimi desetimi sodstvi. V nobeni pogodbi, ki se je sklenila glede graščin v naši bližini ni besede o teharskih plemičih. Iz tega je izvajati, da pred dobo grofov Celjskih ni bilo teharskih plemičev. In tedaj je trditev „Ljubljanskega Wochenblatt-a“: češ, teharski plemiči morejo biti samo potomci bojeviti Svbov iz Nemčije, (lipske okolice) — neosnovana.

Da so edino le grofi Celjski poplemenitili Teharjane, je popolnoma nedvomno. Treba je samo uvaževati, v katerem času in kteri grof Celjski je podaril Teharjanom plemski diplom, poplemenitelno listino? Dalje je vprašanje, ali je imel poplemenitelj pravico plemenititi, ker je bila ta oblast le last vrhovnim vladarjem. Gospodje Saneški so bili le samosvojci, po današnjem do-

Kedar bi predrlo to prepričanje, popolnile bi se trgovske šole, zahtevali bi narodno trgovsko akademijo, pridobili si celo množico praktično izurjenih mož, ki bi umeli svetovno trgovino. S tem seveda trgovina ne bi bila še v naših rokah. Potreben je zato še denar. Tudi ta bi se dobil. Kakor smo zadnjič pri razpravi o obrtu omenili, je denarja tudi mej Slovenci obilo. Vsi skupaj imamo ga vendar le nekaj, le posameznih bogatašev Slovencev nimamo. Združiti bi morali naše moči tudi v tej zadevi, zbrati po malih zneskih velike svote, dali, oziroma posodili bi ga posameznim, v trgovski stroki res praktično izurjenim, razumnim možem, pomagali bi njim osebno in pa si pridobili narodnih trgovcev ter tako spodrinili nasprotne nam tujce, ki se sebi v prid, nam pa v sramoto in škodo šopirijo z našim denarjem v naši domovini.

In ti slovenski trgovci, skrbeli bi, ko hitro se opomorejo, za svoj razumni in izvežbani naraščaj, kateri bi s kapitalom vred rastle in spodirival povsod tujce naseljenice.

Naravna lega naših pokrajin je kakor nalašč za trgovino pripravna. — Nadarjenosti nam Slovencev ne manjka. — Porabimo to oboje, pripravimo si izurjene može, katerim pomoremo s združenim kapitalom in trgovina bo s časom, in četudi stoprv čez dolga desetletja, vendar le enkrat v naših rokah.

Domači trgovci povzdignili bodo tudi domačo obrt, kapital ostajal bo doma, in bo rastle s obrtom in s trgovino. Pri domačinih našli bodo domačini službo in vsi ti podpirali bodo našega kmetovalca s tem, da bodo lahko bolje plačevali domače pridelke, katere bodo s pomočjo trgovine razpečevali.

Kedar pa bo gmetno stanje zboljšano, povečal se bo na lahek način naraščaj učeče se mladine. Premožni preskrbeli nam bodo obilo srednje in visokošolcev, ki se nam s časoma povrnejo kot domači nam svetodajalci, sodniki, zdravniki, odvetniki itd., katerim bo služba tudi lajša in boljše kakor sedaj, ko se morajo ubijati le z revnim ljudstvom, pri katerem je zaslužek, ako ga ne marajo še bolj zatreti, le jako skromen, ker največ leži le na ubogem kmetu.

Državni proračun.

V seji državnega zbora dne 1. t. m. predložil je finančni minister proračun za leto 1898. ter pojasnoval posamezne izdatke oziroma dohodke. Iz proračuna razvidimo, da bo imela naša država prihodnje leto vseh potrebščin 715,920.827 gld., dohodki proračunjeni so na 719,900.282 gld. tako, da ostane pribitka nad 3 milijone gld.

Po tem takem so se letos zvišale državne potrebščine od lanskih za 25,798.569 gld. a pomnožili so se tudi dohodki za 29,767.586 gld.

Državni proračun ima naslednje postavke (v oklepu so izdatki, oziroma dohodki lanskega proračuna t. j. za leto 1897.).

Izdatki.

1. Najvišji dvor, stalna postavka v znesku 4.650.000 gld.
2. Kabinetna pisarna Nj. Veličanstva 50 odst. v znesku 76.864 gld.
3. Državni zbor, in sicer gospodska zbornica 50.155 gld. (42.713), poslanska zbornica 972.505 gld. (968.312), skupni stroški obeh zbornic 150.227 gld. (192.274), delegacija 21.620 gld. (15.820), kontrolna komisija drž. dolgov 11.755, parlamentna zgradba 100.000 gld., skupaj torej 1.306.262 gld. (1.340.874 gld.)
4. Državno sodišče 23.300 gld. (22.725 gld.)
5. Ministerski svet 1.330.021 gld. (1.317.017 gld.) in sicer ministersko predsedstvo 189.733 gld., dispozicijski sklad 100.000 gld., stroški uradnih časnikov 660.800 gld. (667.100 gld.), brzozjavna in korespondenčna pisarna 145.000 gld. (142.000 gld.), upravno sodišče 234.488 gld. (210.604 gld.)
6. Prispevek k skup. stroškom 122.656.440 (119.132.680 gld.)
7. Notranje ministerstvo 26.623.441 gld. (24.510.875 gld.)
8. Ministerstvo za dež. brambo 24.072.681 (23.094.170 gld.)
9. Naučno ministerstvo 29.177.140 gld. (27.920.665 gld.)
10. Finančno ministerstvo 112.651.806 gld. (103.846.677 gld.)
11. Trgovinsko ministerstvo 49.445.049 gld. (47.326.304 gld.)
12. Železnično ministerstvo 96.525.500 gld. (93.974.710 gld.)
13. Poljedelsko ministerstvo 18.585.231 gld. (11.521.676 gld.). Ta svota obseza znesek 1.640.000 gld. (1.463.000 gld.) v podporo deželne kulture, prispevek 750.000 gld. za melioracijski sklad za pokončavanje trtne uši 250.000 gld. (230.000 gld.), za brezobrestna posojila po trtni uši poškodovanim vinogradnikom 160.000 (120.000 gld.)
14. Pravosodno ministerstvo 28.065.087 gld. (25.036.808 gld.) V tej svoti se proračunava mej drugim za zgradbo uradnega poslopja na Vranskem 10.800 gld., za uradno poslopje v Šoštanj 6470 gld., za nakup in popravo vojašnice v Novem Mestu še 50.000 gld.
15. Najvišji računski dvor 176.600 gld. (175.200 gld.)
16. Pokojninski sklad 22.898.800 gold. (22.378.650 gld.)
17. Podpore in dotacije 6.449.505 gold. (7.650.880 gld.)
18. Drž. dolg 170.553.910 gld. (168.137.859 gld.) in sicer obresti skupnega državnega dolga 95.973.852 gld. (96.488.601 gld.), obresti drž. dolga totranske drž. polovice 69.517.755 gld. (66.669.256 gld.) odplačevanje državnega dolga 1.169.000 gld.

19. Uprava državnega dolga 650.190 gld. (666.490 gld.)

Dohodki.

- Ministerski svet 791.300 gld.
 Notranje ministerstvo 1.379.996 gld.
 Ministerstvo za dež. brambo 408.679. gld.
 Naučno ministerstvo 6.851.733 gld.
 Finančno ministerstvo 518.889.842 gld.
 Trgovinsko ministerstvo 52.452.150 gld.
 Železniško ministerstvo 118.829.800 gld.
 Poljedelsko ministerstvo 14.572.718 gld.
 Pravosodno ministerstvo 1.073.231 gld.
 Pokojninski sklad 1.311.297 gld.
 Podpore in dotacije 6.449.505 gld.
 Državni dolg 1.048.286 gld.
 Uprava državnega dolga 10.850 gld.
 Dohodki iz prodaje nepremičnega državnega posestva 170.000 gld.
 Južna železnica plača svoj delni dolg z 1.846.100 gld.

Ako opazujemo potrebščine za prihodnje leto ter jih primerjamo z letošnjimi, vidimo, da bo potreboval ministerski svet okoli 13 tisoč več, kar se bo porabilo za novo ustanovljena dvornosvetniška mesta. Skupni doneski so se le malo zvišali, notranje ministerstvo naznanilo je več potreb za 2.112.566 gld., a deželno-bramborsko ministerstvo za 320.000 gld. kar se porabi za pomnoženo deželno brambo in žandarmerijo.

Naučno ministerstvo dobilo bo zvišanje potrebščin za skoraj poldrugi milijon gld., med kojimi izdatki je tudi odmerjeno v zdrževanje slovensko-nemških razredov v Celju 12.500 gld., a mnogo večja vsota za podržavljeno češko gimnazijo v Opavi.

Finančno ministerstvo izkaže narastek potreb za 8.805.129 gld. katere se razlagajo z pomnožitvijo sodniškega osebja pri upeljavi sodnih in davčnih sprememb in stroški za dobrodelne naprave v korist delavskemu stanu. Tudi trgovinsko ministerstvo ima nad 2 milijona gld. več stroškov, ki se bodo uporabili v pospeševanje kupčije in obrti. Še večje povišanje privolilo se je železniškemu ministerstvu za zgradbe novih prog in za pomnožitev osebja sosebno gledé prometne varnosti.

Pravosodno ministerstvo ima nad 3 milijone gld. večje potrebščine, namreč za upeljavo novega civilno pravnega reda in s tem v zvezi je pomnoženje sodniškega osebja, nadalje za ustanovitev novih sodnih dvorov, kakor okrožnega sodišča v Mariboru, v Šibeniku in Stryji v Galiciji.

Pri dohodkih znižal se je zemljiški davek od 32.750.000 goldinarjev lanskega proračuna na 28.722.500 gld., ravno tako se je tudi znižal hišni davek, dosedajna pridobnina in dosedajni dohodninski davek; zviša pa se nova občna pridobnina, rentni davek in osebni dohodninski davek. Zvišanje uradniških plač izvede se z novim letom le tedaj, ako se dožene odmenjena

stojanstvu baroni, jako premožni in ugledni, vendar vladarji niso bili.

Friderik Saneški je imel že 124 graščin in gospodščin (glej Han in Krones). Nemški cesar Ludovik Bavarec je tega Friderika Saneškega, ker se je s svojimi predniki odlikoval v službi za cesarja in državo, (z milostnico dne Monakovo 16. aprila 1341) pogrofil.

Friderik I. je umrl l. 1359. in zapustil dva sina: Urha I. in Hermana I. Cesar Karol IV., kralj Češki, je obema tema grofoma, negledé na to, da je že cesar Ludovik pogrofil njunega očeta Friderika I. (z milostnico dne Brno 30. sept. 1362.) z nova podaril grofovsko dostojanstvo in habsburška vojvoda Albreht III. in Leopold III., sina Albrehta II., „po božji milosti vojvoda avstrijska, štajerska, koroška in kranjska itd.“ sta z milostnico dne Nürnberg, v soboto pred Martinom l. 1362. temu pritrčila.

Grof Urh I. je umrl že 26. malega srpana l. 1368. zapustivši sina jedinca, Viljema, kateri se mu je rodil iz zakona z grofico Ortenburško (umrla 17. avgusta 1391). Stari grof Herman I. je umrl 21. sušca 1385. Njegov sin Herman II., ban hrvaški in deželá slovenskih se je mnogo trudil za povzdigo celjskih grofov in do l. 1392. v prid svojemu bratu Frideriku II. kot prvoro-

jencu Friderik II. se je poročil z Elizabeto, hčerjo mogočnega hrvaškega velikaša grofa Frankopana-Modruškega; njegova sestra Barbara pa se je poročila s Sigmundom nemškim cesarjem, za jedno kraljem ogerskim (1408).

Mladi grof Friderik II., ki je bil tedaj svak Sigmundov, je zavzemal že prvenstvo med ogerskimi velikaši (Krones). Cesar Sigmund je poklical starogrofa Hermana II. k sebi v Požun, z namenom povišati ga v dostojanstvo. Herman se je odzval cesarskemu poklicu, pa je zbolel pri svojem zetu (cesarju Sigmundu) v Požunu, kjer je tudi umrl dne 13. vinotoka 1435.

Cesar Sigmund je bil velik dolžnik grofom Celjskim, in je podaril zato sinovoma umrlega grofa Hermana II., Frideriku II. in Urhu II. z milostnico l. 1436. dostojanstvo rimskih, pokneženih in samosvojih grofov Celjskih na grofovih Celje, Ortenburg in Sternberg. (Han, Krones). Ta pokneženi in osamosvojeni grof Friderik II. Celjski je bil prvi izmed grofov Celjskih, ki je imel oblast, podeljevati plemeniteljna pisma in tudi kovati svoj denar. (Bergmann).

Iz navedenega gradiva je razvidno, da so si Teharjani mogli pridobiti plemstvo le po grofih Celjskih in sicer po letu 1436. Vprašati se je le,

ali je plemenitil Teharjane grof Friderik II. ali njegov sin Urh II.?

Na to vprašanje omenjajo kronike (Krones, Han, Kalchberg), da je Friderik plemenitil Teharjane. Ravno tako nam pripoveduje tudi ustno poročilo. Ker se namreč prisvaja ustanovitev sv. Anske cerkve grofu Frideriku v 15. stoletju (Orožen), je tedaj tudi domnevati, da je on sam podaril Teharjanom plemenitelno pismo, njegov sin Urh II. pa jo Teharjanom slovesno izročil.

Grof Urh I., ki je živel 88 let poprej, ni bil samosvoj in se tedaj ne more jemati v poštev. Hočemo pa tukaj navesti dogodek, ki se je baje pripetil njegovemu sinu jedincu Viljemu v Teharjih.

Mladi grof se je vzgojil na dunajskem dvoru (1379—1380). V počitnicah v Celji se je seznanil z Elizabeto, lepo hčerko vaškega sodnika in sodniškega pristava v Teharjih in je bil tudi pogosto gost v njegovi hiši. Ne dolgo potem pa so teharski fantje očitali njenemu očetu, da vasuje mestni gospodič po noči pri njegovi hčerki. Oče se je protivil takemu očitaniu ter je imel vse za obrekovanje. Fantje pa so potem previdnejše pazili na prvo priložnost, ki se jim je skoraj ponudila.

(Dalja prih.)

vsota (18,450 000 gld) iz povišanega konsumnega davka. V to svrhu zvišal se bo znatno davek za prodajo žganja, piva in sladkorja. Ako se tem potem označena svota ne pokrije, tolažiti se še bo uradnikom nadalje z — čakanjem.

Razun predloženega proračuna, proračuna se še okoli 30 milijonov gld. za takozvani investicijski zaklad, od katerega se jemlje potrebno za uravnanje rek in cest, zidanje šol in sodiščnih postopij ter za razširjanje kolodvorov.

Celjske novice.

(Cesarjev imendan) dne 4. t. m. praznoval se je v Celji obično, kakor druga leta. Zbog deževnega vremena „štedilo“ se je cesarskih zastav izobešati. Ob 8. uri služil je mil. g. opat F. Ogradi z asistenco vseh č. g. duhovnikov slovesno sv. mašo v župniški cerkvi. Prisotni so bili c. kr. uradniki in profesorji ter mnogo kmetskega ljudstva. Ob 10. uri je bila druga slovesna maša, koje se je udeležila šolska mladina.

(Imenovanja.) Gospoda avskultanta Oton Vidic in dr. Fr. Mohorič imenovana sta sodnim pristavom in sicer prvi za Radeče, drugi za Idrijo. Prestavljen pa je sodni pristav g. dr. Fr. Poček iz Konjic v Ljubljano. V Celji pa je imenovan dr. Fran Krančič za pristava.

(Imenovanje.) Kanceliskim ravnateljem je imenovan g. Pav. Grahovac v Celji za okr. sod. v Mariboru. Kanceliskim predstojnikom pa pride g. L. Bergoc iz Sevnice v Celje.

(Na obrtno gospodarski shod,) ki se vrši v nedeljo dne 10. oktobra t. l. v Vojniku ob 3. uri popoldne opozarjamo še jedenkrat. S prošnjami do vlade si Slovenci ne pomagamo nič in si tudi pomagali ne bodemo, zato pa je zadnji čas, da si pričnemo pomagati sami, ker le v samemu sebi maramo iskati in dobiti zaslombe.

(Šolski svetnik Končnik) toži, da so lanski učenci njegove pripravnice „nehvaležni“, ker niso šli v njegovo nemško gimnazijo. Sploh ta gosp. vedno hvaležnost zahteva za izpolnjevanje svoje dolžnosti. Državnim uradnikom drugih strok ne pride v glavo govoriti, da bi jim imeli ljujle, s katerimi imajo opraviti, hvaležni biti. In tako bodi tudi g. Končniku povedano, da je dozdej opravljal samo svoje dolžnosti, za katere je plačan in da ga pač ni človeka, ki ne bi menil, da bi se Končnikove dolžnosti imele v mnogem oziru drugače izvrševati.

(Dobitki pri srečkanju) efektne loterije „Kat. podpornega društva“ v Celji dne 26. dec. 1897. Vsled odloka c. kr. fin. ministerstva z dne 21. decembra 1896, št. 63.912 je srečkanje preloženo na ta dan zato, ker je bilo lani še malo srečk razprodanih. Dobitki: 1.) Konj z opravo in s pol pokrito kočijo vred; 1000 kron vrednosti. 2.) Sobna oprava, 300 kron vred. 3.) Valvazor, štirje lepo vezani zvezki, 200 kron vred. 4.) Polovnjak vina, 100 kron vred. 5.) Brana za travnike, 50 kron vred. 6.) Tele, 40 kron vrednosti. 7.) Vedro starega vina, 30 kron vred. 8.—12.) Slomšek, Zadnja večerja, žepna ura, dve mizni opravi, à 20 kron vred. 13.—24.) Stenska ura, dežnik, platno, samokres, viseča svetilnica, miza, par svečnikov, par čevljev, umivalnik, stojalo za obleko, brušena steklenica z garnituro, service za kavo, à 10—16 kron vred. 25.—100.) Reči à 4—6 kron vred. 101.—300.) Reči à 2 kron vred. 301.—500.) Reči različne vrednosti. Srečkanje se bo vršilo v sejini dvorani „Narodnega doma“. Zaradi dobrodelnega namena se obračamo do vseh blagih rojakov in jih najljubneje prosimo, da obdržijo poslano jim srečke, ter jih po možnosti tudi med druge razpečajo.

(Mestno gospodarstvo.) Običajno je bilo, da se je oddajala hrana za potovalno oskrbovališče v mestu Celju potom držabe. A novejši čas mestni magistrat ne uvideva te potrebe in odda kar pod roko mestnemu stražmeštru ta nameček. Mi nimamo nič proti temu, da daje hrano stražmešter, a v korist mestnega gospodarstva je in pa postavno, da razpiše dražbo in tisti, ki prevzame najceneje in da najbolje, dobi to preskrbljevanje hrane. Če mestni urad ne rešpektira postav, more li zahtevati, da jih meščani spolnujejo? Le ne preveč podomače!

(Porotne obravnave) (Dalje) Dne 30. sept. bil je pred porotniki Jurij Ducman, župan v Pristovi, tožen radi uradnega poneverjenja, ker je prestopil dejansko zakon o postopanju pri živinskih kužnih boleznih in o prepovedanem uvažanju svinj v tem času iz okužene Hrvatske. Ker pa se je pokazalo, da toženec ni storil tega toli v lastno korist, kakor da pomore svojim sosedom in da ni imel o resnobi navedenega zakona dovoljnega poduka, izrazili so se porotniki jednoglasno zanikalno o njegovi krivdi in sodišče ga je oprostilo. — Dne 1. in 2. t. m. sodili so Janeza Dolinška iz Mestnega vrha pri Ptuj, ker so vsa znamenja govorila, da je aprila m. t. l. z krampom ubil svojega brata Jožefa, ozir., ker se je bil svoječasno sam prenagnil ter svojo grozno hudobijo pripoznal. Porotniki spoznali so ga jednoglasno krivim in sodišče je izreklo smrtno sodbo na vešalih.

Spodnje-štajerske novice.

(Duhovniške spremembe.) Župnikom sta postala: č. g. Jož. Atteneder, katehet in nemški pridigar v Celji pri Sv. Marjeti na Polzeli ter č. g. Jan. Rotner, kaplan pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., na župniji v Pamečah. — Dosedajni provizor na Polzeli, č. g. Ant. Postružnik pride za kaplana v Šmartno pri Šaleku. Č. g. Jož. Potovšek, mestni kaplan v Celji, postane tukaj katehet in nemški pridigar. — Prestavljena sta č. g. kaplana Rudolf Janežič in št. Ilija v Slov. gor. v Celje in Franc Kruljc iz Šmartnega pri Šaleku v št. Ilija v Slov. gor. Razpisana je župnija Sv. Marjete pri Ptuj do 7. novembra t. l.

(Graško višje dež. sodišče) imenovalo je sodnim pristavom gg. avskultante: Rudolf Tschek za Ptuj, dr. Karol Kočevar za št. Lenart pri Mariboru, dr. Pavel Morak za Rogatec, dr. Franc Zangger za Konjice, Adolf Matzl za Šmarje pri Jelšah. — Prestavljeni pa so gg. sodni pristavi: Ivan Petrovič k okrož. sodišču v Maribor, Hubert Wagner iz Rogateca v Laški trg ter Albert Kokol v Šoštanj.

(Učiteljske spremembe.) Prestavljeni so na jednaka mesta gg. France Pristavšek, podučitelj v Zabukovji v Škale, Valentin Kajnih, podučitelj v št. Lovrencu v Slov. gor. v Vurberk, gđ. Eliza Valenko iz Vurberka v Spodnjo Polskavo, Ignac Kaffan, podučitelj v št. Lovrencu na Dr. polju v R. mušnik, Fortunat Jelovšek, suplent pri Sv. Andreju v Leskovcu v Stoperca. — Podučiteljica je imenovana gđ. Eleonora Kremžar, suplentinja v Ljutomeru za dekliško šolo v Trbovljah na Vodah. — Na novo so nameščeni abiturijenti oziroma abiturijantnje za podučitelje oz. podučiteljice: gđ. Marija Kotzmuth v št. Jurju na Ščavnici, gđ. Valentina Grošl na dekliški šoli Ptujске okolice, gđ. Filomena Kosi pri Sv. Andreju pri Leskovcu, gđ. Marija Tajnik pri št. Andreju nad Polzelo; suplentinja na Sladki gori postala pa je gđ. Angelina Strnad; gg. Karol Majer pri št. Janžu na Dr. polju, Friderik Marinič pri Sv. Marku niže Ptuja, Josip Kosi na deški šoli Ptujске okolice, Josip Čuček v št. Rupertu v Slov. gor. Rudolf Hergouth pri Sv. Jakobu v Slov. gor.; suplenti pa so postali: Alojzij Adamič v Negovi in Alojzij Potočnik v št. Janžu na Peči. Izstopila je gđ. Marija Selischeg, podučiteljica v Ščavniški dolini, a službi se odpovedala gđ. Silvija Jošt, podučiteljica v Zavrču.

(Ubil se je) dne 1. t. m. na Teharjih kloparski pomočnik Friderik Pišek. Po lastni krivdi baje padel je raz strehe zvonika podružne cerkve, kjer je imel popravljanje.

(Najnovejše učiteljice za slov. otroke.) Piše se nam, da je prišla v Braslovče pomožna učiteljica, Celjanka, ki nima ni mature, ni kake druge skušnje in „intenti ora tenete“, ki še slovenski ne zna. Žalostno je to, a resnično. Gotovo je imel tu svojo roko vmes znani Linhartov oproda, ki baje po slovenskih šolah otroke nemški izprašuje. S tem morebiti misli prej doseči cilj v germanizaciji, da pošilja na naše šole mlade „Tevtonke“, ki se iz same zagriženosti nočejo učiti slovenskega jezika. Kaj ne, slovenski kruhek je vendar le slasten, čeprav smo mi „eine minderwertige Nation?“ To vedo tudi „frajlice“, kedar se gre za kako službico.

Mi priporočamo to merodajnim krogom v premislek!

(Iz Velike Pirešice pri Žalcu) se nam poroča, da vzbuja zavlačna naprava ondotaega mostu splošno nezadovoljnost mej občinstvom. Zgradba tega mostu oddala se je spomladi 1896. leta dražbenim potom dvema podjetnikoma pod pogojem, da se ta zgotovi natančno po izdelanem načrtu do konca junija 1896. Ko pa si posebna komisija okr. glavarstva nov most ogleda, pokazalo se je, da ni zgrajen po načrtu, vsled česar se je podjetnikoma naložilo, do konca maja 1897. leta ga preurediti v tem smisli. Ker pa je občinski odbor svoto podjetnikoma naprej izplačal, manjka najbrže sedaj dotičnima gospodoma potrebni denar, kar mora cela soseska občutiti.

(V šentrupertski in v šentlenartski fari pri Laškem trgu) razsaja epidemična griža s tako silo, da ozdravi malokdo, kogar se poloti ta hudomušna bolezen. V št. Rupertu in št. Lenartu zvonijo že jeden mesec neprenehoma, da odmeva žalostno čez vrhove zelenih hribov. Skoro vsak ali vsak drugi dan nosijo pogrebci mrliče v mrtvašnico na pokopališče. V št. Rupertu so neki dan imeli sedem mrličev, a v št. Lenartu štiri. V mesecu septembru je število umrlih naraslo v št. Lenartu na 19 a v št. Rupertu še na jedenkrat toliko. Ljudje pazijo premalo na snago, kar pospešuje bolezen, da se toliko lažje širi. Griža napada posebno otroke in se poloti tudi odraslih ter spravi najmočnejšega moža v prezgodnji grob. Ljudje, zagrebajte odpadke takih bolnikov v zemljo, kajti muhe, ki posedajo po njih, nosijo nesnago z nogami v sobo in na hrano ter tako okužijo zdrave ljudi! Voda se naj pije le kuhana in sploh se naj nobena jed surova ne uživa. Kuhanje namreč pokonča nalezljive snovi. Sploh se ozirajte na določbe, ki so se vam uradno naznanile!

(Iz Zid. mosta.) Vol pitanec, v vrednosti 180 gl. se je vozeč se iz Hrastnika proti Zid. mostu v lori za živino 4. t. m. obesil. Kupljen je bil na sejmu v Dolu za mariborskega mesarja. Kmetovalec prodajalec ga je namreč v lori prenađolgo k steni privezal. Vol se je spel po steni lore, vtaknil glavo skozi odprtino, da bi vzel slovo od domačih krajev, z rogi pa je prišel za železno palico. Pri brcanji zmanjkalo je še zadnima nogama tal. Obvisel je na steni in se zadušil. Kdo bode škodo trpel, ni še odločeno.

(V Loki pri Zinanemmostu) razširili so šolo iz dvo- v trirazrednico.

(Sadje se letos kaj drago) prodaja, le škoda, da ga skoraj nikjer ni dobiti. Za cent (100 kg) ali 5 škafov lepega namiznega sadja ponujajo kupci po 16—20 gld. Da bi pač take cene naše pesestnike vspodbudile, da bi svojo zemljo s sadnim drevjem zasadili. Seveda, kadar je dovolj sadja, takrat cene niso tako visoke, kakor ravno letos, pa kolikor so v dobrih letih cene nižje, toliko pa zaleže množina sadja. Sploh pa smo se že dovolj prepričali, da se dandanes skoraj nobena reč tako lahko, dobro in hitro ne proda, kakor ravno sadje.

(Veselo slovo.) Bogu — in še morda komu drugemu — se je dopadlo, poklicati „slovitega“ Terpotitza iz Trbovelj v drugi kraj, drugim ljudem v pokoro. Mož si je pridobil po svojem sultanskem postopanju napram ondotnemu delavskemu scanu, osobito pa napram slovenski narodnosti žalosten pečat. Lahko se bodo dotičniki oddahnili od tega nepotrebnega jarma. Čudna zagonetka pa je, da je njegovo odhodnico mej pristnimi pristaši njegove stranke, tudi slavil z višenimi besedami g. okrajni šolski nadzornik V. Ta gospod, ki ni imel žrtvovati nekaj uric, da bi prisostoval „Zavezinim“ razpravam, posvetil je dušo in telo odhajajočemu dobrotniku. To ne diši več po lanskem snegu.

(Dražba lova.) Občina Zibika pri Šmarji zdražbala bo dne 16. oktobra 1897 ob 11. uri predpoldne pri tukajšnjem okrajnem glavarstvu najem lova, kojega površje znaša 895/34 hektarov. Izklicna cena je 23 gld., a za vsak slučaj zdražbalo se bo tudi pod to ceno na 6 let in 8 1/2 mesecev, t. je od 16. oktobra 1897 do 30. junija 1904. Varščine je takoj položiti 5 gld.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda za Slov. gradec in okolico) priredi v nedeljo dne 10. ok-

tobra t. l. ob 3. uri popolučne v gostilni gosp. Ivana Rogina v Podgorji svojo letno zborovanje, k obilni udeležbi vabi prav uljudno odbor.

(„Slovensko pevsko društvo“) s sedežem v Ptuj naznanja, da se vrši glavni zbor v nedeljo dne 17. oktobra t. l. ob polu 4. uri pp. v prostorih „Narodnega doma“ v Ptuj sledečim vsporedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika, blagajnika in računskih preglednikov. 3. Volitev predsednika, odbora in računskih preglednikov. 4. Nasveti. Morebitni predlogi glede kraja prihodnje velike pevske slavnosti naj se blagovolijo naznaniti do 14. oktobra t. l. Gospode poverjenike in dotične gospode, kojim smo poslali nabiralne pole prosimo, da nam iste z nabranimi doneski dopošljejo v svrhu računskega sklepa do 15. oktobra t. l. Odbor.

(Umrli je) dne 6. t. m. g. dr. Ivan Lipold, župnik v Št. Petru pod Sv. gorami, star 56 let. Blag mu spomin!

(Začasno vodstvo) okrajnega glavarstva v Slov. Gradcu prevzel je 14. m. m. komisar g. A. pl. Unterrain.

(Vremenska postaja na Cvenu) beleži v mesecu septembru: Povprečna toplina 15.6° C. Najvišja toplina dne 4. ob 2 h. p. m. 27.6° C. Najnižja toplina dne 9. ob 7 h. a. m. 9.0° C. Največ padavin dne 15. 22.2 mm. Vsota padavin 60.1 mm. Število dni s padavinami 12, z meglo 11, z nevihto 2. Povprečna oblačnost 5.2. Prevladoval je jug.

(Mali vrh v Slov. goricah.) Dobil sem slučajno tole — v lepi nemščini pisano dopisnico, kateri cvet pričbujem — v posnemo: „Gemeinde Amt Derunter zehnete regrut bitet um seme einiadungks karte wei leicht liegt auf die Gemeinde, wen ist durt so senden sie mir sobald wie möglich. sonst trift mich nicht an hier nur noch bis 23 d. m. Ganz ergebenster Regrut N. N. Gerbergesele.“ No, to dopisnico bi pač smel, ako je res strugarski pomočnik enmalo postrugati, preden jo je poslal na pošto. Zatoraj, dragi Slovenci, ne smešimo se sami sebe s takimi nemškimi brozgami, pišimo povsodi le samo v premili slovenščini in častili nas bodo tudi tujci ter se nam ne bodo posmehovali!

(Pri Sv. Urbanu pri Mariboru) pičila je v Žagarjevi viničariji kača nekega triletnega otroka, ki je kmalu umrl.

(V Radvanju pri Mariboru) napravilo je ondoto „Poljedelsko društvo“ dne 2. in 3. t. m. javno razstavo domačega živinskega plemena, vinskih, sadnih in poljskih pridelkov ter poljedelskih strojev in orodja. Razstava se je vršila v prostorih Götze-ove pivovarne. Razdelilo se je več priznanic in odlikovanj. Razpravljalo se je tudi o vspehu streljanja proti toči.

(Tudi furor teutonicus.) Mariborski „Lehrer verein“ zarepenčil se je proti štajerskemu „Lehrerbundu“, ker je le-ta nedavno na svoji glavni skupščini v Ljubnem izvolil tudi tri slovenske učitelje v odbor. V svojem protestu žugajo mariborski prusaki, da izstopijo iz „Lehrerbunda“, ako se ta volitev ne ovrže. Ta protest je zopet nov dokaz, kako zagriženo je nemško učitelstvo v narodnem oziru, in ljudskošolsko prav tako, kakor srednješolsko. Kaj pa tudi imajo iskati slovenski učitelji v nemškem društvu? ali jim ne zadostuje naša slovenska učiteljska „Zaveza“, ki je lahko močnejša od „Lehrerbunda“? No, bo pa morebiti ta brca ozdravila narodni ponos slovenskega učitelstva na Štajerskem, da zopet hrbet obrne svojim nemškim sodrugom, pa da si samo osnuje takšno podporno društvo, kakor je nemško „Selbsthilfe“. Ako je to društvo letos imelo 410 udov, med 111 iz spodnjega Štajerja in je dobro vspevalo, ali bi si ne mogli slovenski učitelji štajerski, kranjski in primorski osnovati po sličnem načelu društvo, ki bi imelo 600 do 700 udov? To v dobrohotni prevdarek!

(Ponesrečil se je) v Lipnici dne 28. m. m. hlapec Jakob Rudl, doma pri Mariboru. Padel je raz 3 metre visoke lestve. Nezavestnega prepeljali so ga v graško bolnico, kjer je drugi dan umrl.

(Deželni glavar) grof Wurmbbrand leži nevarno bolan v Krivi Vrbi ob Vrbskem jezeru.

(Doktorjem vsega zdravilstva) bil je v Gradcu dne 5. oktobra t. l. premoviran gosp. Démeter vitez Bleiweis Trsteniški.

(Mürzzuschlag) Tukaj in na okolu ležečih hribih sneži brez odnehanja. Naš presvitli cesar biva od 3 do 9. okt. t. l. v Mürzstegu na lovu. Včeraj in danes ustrelili so v kljub močni burji in neprenehoma padajočemu snegu (ki že 60 cm. visoko leži), 6 jelenov, 2 samici in 2 divji kozi. — Tudi po avstrijskih planinah zapadel je že sneg.

Druge slovenske novice.

(Prenos Kopitarjevih kostij.) V Ljubljano pripeljejo zemske ostanke slovečega Kopitarja dne 12. oktobra t. l. Na Dunaji, kjer jih bodo vzdignili, izvolil se je v izvrševanje te slavnosti velik odbor ondotnih narodnjakov. V Ljubljani pela bode na kolodvoru in na pokopališču „Glasbena matiča“, slavnostni govor pa bode imel g. profesor Levec. — Ravno isti dan prepeljali bodo tudi Srbi v Belgrad svojega Vuka Karadžiča.

(Desetletnica kluba slovenskih kolesarjev v Ljubljani) vršila se je pretečeno nedeljo, dne 3. t. m. prav slovesno. Vdeležba je bila mnogobrojna. Prišli so zastopniki kolesarskih društev iz Trsta, Celja, Kamnika, Novega mesta, Zagreba, Varaždna in drugod. Razdelilo se je več častnih daril in nagrad.

(Lep pridelek.) Na polji Aleša ob Savi zrastle je to jesen zeljnata glava, ki tehta 6½ kg.

(Požar) upepelil je dne 28. sept. t. l. posestvo g. Mcžini pri Podlipi, poštnarju mej Vrhniko in Št. Joštom.

(Samomor.) V Pristavi pri Tržiču našli so v nekem gozdu vpokojenega podpolkovnika barona Rutta mrtvega z prestreljeno glavo. Zraven njega je ležal izstreljen revolver. Vzrok ni še znan.

(Osebna vest.) G. Konrad Črnologar, učitelj v Šmarji na Dolenjskem imenovan je po naučnem ministru konservatorjem centralne komisije za ohranitev umetniških in zgodovinskih spominkov.

(Iz Save) izvlekli so v Jesenicah pri Krškem neznanega mrtveca.

(Po neprevidnosti) se je ustrelil 53letni Fr. Pančur iz Kostanja v Tuhinjski dolini. Ušla sta mu bila namreč dva domača zajca, koja je lovil s puško v roki. Med tekanjem pa se mu sproži puška in krogla ga zadene v glavo.

(V Idriji) odkrili so včeraj t. j. 7. t. m. nagrobni spomenik pokojnemu Levsteku c. kr. učitelju z nagrobnim govorom in petjem.

(Bratomor.) V Podpeskom pri Rovtah prepirala sta se dne 26. septembra brata Kogovšek zaradi dedščine po umrli sestri. Ker sta se bila poprej oba nalezla žganja, zgodila se je ta stršanska pregreha, da je ubil brat brata.

(V Beljaku) začne izhajati nov radikalno-nemško nacionalen list „Südösterreichische Zeitung“. Dosti je, da nam je povedano, v katerem duhu bo deloval in soditi smemo, da ne bo „avstrijski“ list, kajti radikalno-nemško-nacionarno in patrijotično avstrijsko ne znajo spravljati pod jedno kapo.

(Koroški poslanci.) na čelu jim posl. Einspieler podali so dne 1. t. m. v državnem zboru samostalen predlog za spremembo volilnega reda na Koroškem.

(Admiral Sterneck) praznoval je dne 20. septembra t. l. v Št. Jurju nad Celovcem svojo petdesetletnico vojaštva. Dobil je pri tej priliki nebrojno čestitk, sam cesar mu je poslal laskavo pismo in veliki križ Štefanovega reda. Slavljani baron ni nikdar zamogel zatajiti, da je rojen koroški Nemeč — kateremu smrdi Slovanstvo. Ako pa je najvišjemu dostojanstveniku naše mornarice, pri koji služijo skoraj izključno Slovani, slovanski govor zopern, kaže zopet zakaj kapajo križci. Ko je imela mornarica pod njegovim poveljstvom leta 1892 strelne vaje v tarčo, pogodil je zaredoma neki Dalmatinec tako vrolo, da so ga vsi častniki občudovali; admiral Sterneck da si moža predstaviti ter ga nagovori nemški, a ker ga Hrvat ne ume, stori to italijansko. Še le, ko barona nek častnik opozori, da ume mož le hrvaški, pohvali admiral odlič-

nega strelca z besedami: „Der Teufel soll ihn holen!“ („Vrag ga vzemi!“)

(Letošnja jesen) bila je do zadnjega tedna izvanredno gorka in mila tako, da je na večih krajih sadno drevje poglalo nove cvete, celo divji kostanj so videli cveteti. Na Petkovcu pri Rovtah na Kranjskem videti pa je bilo zadnje dni cveteče spomladanske vijolice in 25 krasnih kafijol. Zadnje dni se je res vreme malo poost rilo, a nadjati se je še lepih dni.

(Društvo razpustili.) Tržaško namestništvo razpustilo je „Občno delavsko izobraževalno pravavarsveno društvo za Primorsko“, ker se baje ni držalo pravil. Da si je bilo društvo namenjeno slovenskim delavcem, bil mu je predsednik Nemeč in odborniki Lahi, a sedaj skušajo sovražna glasila vso krivdo in natolcevanje na slovenske delavce zvaliti.

(Pokojni goriški knezonadškof) sporočil je v oporoki, koje so še le po naključji našli v neki knjigi, svojo majhno premoženje deškemu semenišču v Gorici.

(V Št. Petru pri Gorici) bila je pretečeno nedeljo javna slovenska tombola, ki se je vrlo dobro ter v najlepšem redu vršila. Vdeležencev je bilo okolu 10 tisoč. Srečk je bilo razprodanih 7000.

(Znorel je) eden goriških državnih poslancev, a ne dr. Laginja, kojega so bili laški listi v svoji nesramni škodoželjnosti takim proglasili, temveč pravega norca imajo na svoji strani t. j. italijanski poslanec za Goriško dr. Lovisoni. Nova volitev bo 22. t. m.

(Na usmiljeno sestro streljal.) V nedeljo, dne 26. m. m. šli sta dve usmiljeni sestri iz cerkve skozi ulico Dreossi v Gorici, kjer je nek Jakob Ussai večkrat z revolverjem ustrelil na sestro Anaklito ter jo tudi ranil v desno stegno. Napadalca so zaprli, a ne ve se, kaj mu je dalo k temu povod.

(Na spljetskem gimnaziju) postane ravnatelj Ivan Kos, profesor v Pulju.

Druge avstrijske novice.

(Državni zbor.) Povsem mirno in dostojno so se vršile razprave dne 30. septembra in 1. oktobra t. l. Vsprejele so se podstavke proračuna za bodoče leto. V nagrado za „mirno vedenje“, dobili so menda poslanci tridnevni odmor. V torek dne 5. t. m. prišel je v zbornico grof Badeni. Odklonil je vže zanaprej vsak slavnostni sprejem. Pripravljen je sam odgovarjati v imenu vlade na vse točke proti njemu vloženih obtožb. Vendar pa še niso prišli obstrukcionisti ta dan z obtožbami, temveč se je pri tej seji glasovalo o podporah po ujmah prizadetim prebivalcem. Finančni minister pa je predložil zakon o provoznem zakonu in o povišanju sladkornega davka. Ako se ta zakona doženeta, da bode dobila država tem načinom zadostno milijonov, uresničiti se zna z novim letom zvišanje uradniških plač. Poslanec vitez Berks in tovariši predložili so predlog za znižanje cene soli ter za izpremembo volilnega reda v državni zbor na Štajerskem. Katoliška ljudska stranka čuti se poklicano, da posreduje mej nemško in slovansko stranko glede jezikovnih homatij. Predložila je po svojem vodju Dipauliju predlog, naj se skuša obe narodnosti pomiriti. V to svrhu naj se izvoli odsek iz 36 članov, ki ima delovati na to, da se jezikovne naredbe odpravijo, a istočasno preskrbi, da se jezikovna in narodnostna vprašanja potom deželnih zakonov ure dijo. Ta predlog pač ne bo imel družih vspehov, nego nemške kričače zbuditi. Pokazala se je „Dipaulijeva stranka“ enkrat neprikrito, kako malo ji je do resne enakopravnosti, ako hoče jezikovne potrebe tako urediti, da bodo tudi Nemci ž njimi zadovoljni. Desnica se je jela vsled tega majati in prav lahko, da se kmalu razruši, a istočasno odklenkalo je tudi Badeni-jevi vladi — in baš to je nameravala ta prijateljska stranka v sedanji večini.

(Čehi na Dunaju.) Na Dunaju je toliko zavednih Čehov naseljenih, da zamorejo prirejati svoje lastne javne veselice. Tako napravijo njih društva jutri na Dunaju veliko češko slavnost v dvorani neke mestne kavarne na Pratru. Dohodki veselice se porabijo za fond, da

si zgradijo svoj češki „Narodni dom“. Graški nemški list proklinja češko predrznost in nemške gostilničarje, ki dovoljujejo svoje prostore v češke namene. Denar ima privlačno moč tudi za dunajske obrtnike.

(Na Češkem) upeljan je na nekaterih višjih šolah ruski jezik kot obvezni predmet. Tako se podučuje na višji dekliški šoli v Pragi ruščina obligatno, med tem ko se nemščina niti ne predava; baš tako se podučuje tudi na ondotni trgovski akademiji vže šest let, koji dve šoli podpira praško mestno načelstvo pod pogojem, da se mo rajo učenci oz. učenke rusko učiti.

(Nemiri na Hrvaškem) se nadaljujejo. Novo vojaštvo je prišlo v okraj blizu Broda, kjer je nastal mej kmeti prepir zbok zgradbe nove ceste. Od vladne strani obečalo se je kmetom, da do bodo napravo nove ceste v svoje roke, da si v svoji splošni bedi nekoliko s zaslužkom opomorejo. Res so se poklicali le edino kmetje k temu delu — a na robot. Ban Hedervary pa si drzne čifutskim časopisom razlagati, da smatra provzročiteljem vseh ljudskih nemirov hrvatsko opozicijsko stranko, ki ščuva ljudstvo napram mažarski vladi.

(Hrvatski gimnazij v Zadru) otvorili so slovesno mej groznim razgrajanjem Italijanov. Vpisovanje vršilo se je pod vladnim varstvom oboroženih sil. Italijani so hoteli prepričati, da se vpiše zadostno število ter bi tako dokazovali, da ni tam nikake potrebe za hrvatski zavod. Vkljub temu vpisalo se je v prvi razred 88 učenec, tako da bodo morali odpreti vsoprednico.

(Hrvatski sabor.) Cesar je po svojem lastnoročnem pismu zaukazal zaustaviti delovanje hrvatskega sabora do daljnih odlokov. Ta odredba je važnih nasledkov. Razpusti se ali zbornica, ali pa pride nova vlada. Sam ban Hedervary začel je uvidevati, da je njegovo nesrečno postopanje dovedlo ljudsko potrpljenje na vrhunec ter se zbok tega izrazil, da je že sit vladanja na Hrvatskem, z drugimi besedami: grozdje je prekislo, ne mara ga.

(Mažarska gospoda) je vsled imenitnih posetov zadnje tedne resno omamljena ter kaže na zvišku svojega veselja celo enkrat odkrito naklonjenost svojemu vladarju. Teško se bo pomnilo, da bi se bili kakor letos v deželni prestolici tako mnogoglasno, da jednoglasno izrekli, odposlati kralju udanostno čestitko k imendanu. Da so pa naenkrat, če tudi mimogrede, splošno tako navdušeni za vladarsko hišo, je znak hvaležnosti, ker jim hoče naš cesar na lastne stroške postaviti v Budapešti spominske kipe desetih mažarsko-narodnih možakov. Kako se jim je nemški cesar prikupil, kaže, da so mu nadjali častni priimek „viteški knez“ (!)

Ogled po širnem svetu.

(O trozvezi) pišejo nekateri italijanski in mažarski listi zadnji čas, da v istini niti več ne obstoji. Sklepajo pa to po tem, ker ni italijanski kralj pri obisku nemškega cesarja nič omenjal te zveze, kakor se je tudi nemški cesar pri napitnicah v Budapešti ni spomnil. Imamo potem takem pač dvozvezo mej Avstrijo in Nemčijo, kakor ima i Nemčija z Italijo in nasprotno, a skupno se Italija ne pripoznava. Iz izvanredno laskavega sprejema rumunske kraljeve dvojice kakor tudi prijateljskih napitnic mej našim cesarjem in rumunskem kraljem pretečeni teden v Budapešti izvajajo časopisi, da vstopi mesto Italije Rumunska v trozvezo. Rumunsko ljudstvo bi enako zvezo gotovo v veseljem pozdravljalo, saj bi imelo tako nado, svojim bratom na Ogerskem izposlovati več človeških pravic.

(Ministerska kriza na Grškem.) Splošno nezadovoljstvo nad sklenjenim mirom z Turčijo vrglo je tudi grško ministerstvo. Vročekrven Delyanis, kateremu se vpodtika glavna krivda tako žalostno končane vojne, je odstopil, kakor i ostali somišljeniki v ministerstvu. Ministerskim predsednikom izvoljen je zmerni politik Zaimis, kateri je sestavil kabinet iz enakomislečih. Cesar pa do sedaj v grškem ministerstvu še ni bilo, izvoljen je pravosodnim ministrom katoliški mož Toman. Morda se novemu ministerstvu posreči po vojni obupane duhove pomiriti ter oblažiti prizadete rane ubožanega ljudstva.

(Na Španskem) se je izvršil zadnje dni ministerski preobrat. Predsednikom ministerstva izvoljen je Sagasta, ki je vže imel svojedobno državne vajeti v rokah; ravno tako je tudi ostalo ministersko osebje opravljalo vže poprej enaka mesta. Vendar pa je stališ novega kabineta kaj težaven. Ker je predsednik Sagasta strasten pristaš liberalne stranke, odrekajo se razni veljaki konservativnega mišljenja svojim dostojanstvom, ker nikakor nočejo s svobodnjakom vkupe jadrati. Vrh tega pa so denarne razmere v Španiji popolnoma oslabele. Uradniki in častniki na bojni Kubi vže niso videli nad šest mescev plače.

Dopisi.

Iz Beljaka na Koroškem se nam poroča, da je dne 19. m. m. zborovalo na Mariji na Zili tik Beljaka „Slovensko politično društvo“ in da so hoteli socijalni demokrati združeni z nemško-nacionalci slovenski shod razgnati. Bilo jih je skupaj kakih 30. Naših slovenskih mož nad 150 Najprej so zahtevali, naj se voli predsednik iz zbora in se govori nemški, ker na Koroškem je znan in priznan samo jeden jezik in to je nemški. Ko se jim niti to niti ono ni moglo ustreči, začeli so razbijati, kričati in vpiti, da je bilo groza videti in poslušati. Pomirili so se še vsaj nekateri pametnejši socijaldemokrati — mej njimi tudi par Kranjcev, — ko se je jim zagotovilo, da pridejo tudi oni do besede. Ko so povedali svoje mnenje in ugovarjali našim govornikom, nastopil je državni poslanec g. dr. Žitnik ter tako izborno govoril, da mu niso niti več ugovarjali, marveč so pritrjevali in ploskali njegovim besedam. Eden izmed socijalnih demokratov se je celo po nemški zahvalil za izvršten govor. Nacionalci so pa še vedno kričali in vpili ter tako pokazali svojo germansko kulturo. Ker so i naši kmetje bili precej razkačeni, bilo se je bati pretepa; toda socijalni demokrati z nacionalci vred so prej zbežali. Pregeljali smo jih, ko je velik zvon Device Marije na Zili zapel „Ave Marijo“ in začeli moliti „angeljsko češčenje“. Gromoviti „živio“ zadonel je na to po celej dvorani, in eden iz med kmetov je rekel: „Zdaj pa vsaj vemo, kako lahko v prihodnje nasprotnike poženemo, ko pridejo k nam — moliti.“

Iz Koroškega. V Dobrli vesi, v sredi naše narodno največ probujene Podjunske doline, javljamo tužno vest, da nam je neizprosna zmagovalka človeškega rodu vzela najodličnejšega rodoljuba preč. gosp. prošta Janez E. Mariniča. Dne 29. septembra t. l. izročili smo črni zemlji moža nevpogljivega značaja, nevstrašenega boritelja za naše svete pravice. Pokojnik je bil doma v skočidolski župniji pri Beljaku. Pastirjeval je kot kaplan in župnik po raznih krajih slovenske in nemške Koroške, in vsepovsod se je kazal pravega in neboječega zagovornika pravice naše sv. cerkve, zlasti svojega, toliko tlaččenega naroda. Bil je mož učen in v zvezi z mnogimi učenjaki in znanstvenimi zavodi. Pečal se je najraje z zvezdoslovjem ter imel na svojem župnišči v Lipi nad Vrbo, kjer je bil celih 25 let za župnika in dekana, celo zvezdarno napravljeno. Prepotoval je skoro celo Italijo, Jutrove dežele itd. Mož je bil tudi blagega srca in do brotnik ubogim in rad daroval za dobre, sosebno za narodne namene. Nekteri pravijo, da se je rad „pravdal“, no, če je na tem kaj resnice, naj bode tudi povedano, da je vse pravde, katere je imel z našimi zakletimi sovražniki, tudi dobil in ni nikdar propal. Njega so se nasprotniki tako bali, da so ga konečno popolnoma pri pokuju pustili. Kako da je bil blagi pokojnik pri ljudstvu in svojih sobratih čislal, spričuje njegov sprevod, kterega se je udeležilo 45 duhovnikov — med temi 3 prošti — in blizu 1500 vernega ljudstva slovenskega! Bodi mu lahka zemljica domača! Večen mu spomin!

Iz Dunaja. (Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaji) prejelo je letos še sledeče darove: Kot ustanovnik je društvu pristopil velč. gosp. Jakob Gruden, župnik v p. v Ljubljani sè svoto 50 gld. Druge darove so poslali: Iz Bolcana: g. Vinko Vetrh, nadoficijal juž. žel. 1 gld. Iz Celja: Slavna posojilnica v Celji 30 gld., vč. g. Josip Atteneder, žup-

nik v Polzeli 1 gld. Iz Dunaja: gg. Henrik Satter, nadzornik avs. in ogr. banke 5 gld., dr. Anton Primožič, c. kr. profesor 5 gld., Albert Tuschek, blagajničar 3 gld., dr. Peter Miglič, polkovni zdravnik 3 gld., Josip Premern, c. kr. pošt. hran. uradnik 3 gld., Anton Čulik, pošt. asistent 2 gld., Lavoslav Cvetnič, c. kr. pošt. kontr. 2 gld., N. Domeniko 50 kr. Iz Gorice: gg. Andrej Gabršček, urednik 5 gld., Ferd. Seidl, c. kr. profesor na realki 4 gld. Iz Jesenic: g. Anton Trevn, trgovec 5 gld., Iz Konjic: vč. g. Jernej Voh, duh. svet., nadžupnik, dekan itd. 2 gld. Iz Krškega: g. Jos. Bezljaj, učitelj na mešč. šoli 1 gld. Iz Laškega: poslal nam je g. dr. Josip Kolšek, odvetnik letos že drugič svoto 13 gld. 50 kr., katero so darovali: gg. dr. Josip Kolšek 5 gld., Gauser 5 gld., Jerše 1 gld. 50 kr., P. F. Drolz 1 gld., Konrad Elsbacher 1 gld. Iz Ljubljane: gg. dr. Danilo Majaron, odvetnik, dež. poslanec, mestni odbornik 5 gld., slavna družba sv. Cirila in Metoda 20 gld., Viktor Rohrmann, trgovec (ustan.) 2 gld., slavna kmetska posojilnica ljublj. okolice 20 gld., Jakob Smolej, c. kr. dež. ndz. v pok. 2 gld. 50 kr., Anton Roshnik 1 gld. Iz Ljutomera: poslal nam je g. dr. Ant. Mihalič 24 gld. katere so darovali: gg. dr. Ant. Mihalič, okr. zdr. 2 gld., Ant. Božič v Radovljicah 2 gld., slavna posojilnica v Ljutomeru 15 gld., dr. Franc Rosina, odv. in deželni poslanec 2 gld., Ivančič, c. kr. kontrolor 1 gld., Sršen Franc, veletržec in pos. 2 gld. Iz Maribora: gg. Henrik Schreiner, rav. c. kr. učiteljska 3 gld., dr. Ferdo Dominkuš, odvetnik 2 gld. Nadalje poslal nam je g. Franc Dolenc 108 gld. 50 kr. katere so darovali sledeči rodoljubi: slavna posojilnica slovenska 30 gld., g. Jernej Glančnik, odv. (ustan.) 20 gld., vč. g. dr. Lovro Herg, stolni dekan 2 gld., Jožef Pajek, stolni kanonik 2 gld., Ivan Miakar, vodja semenišča 2 gld., Medved Anton, profesor veronauka 2 gld., Jakob Kavčič, korni vikar in kat. 2 gld., Jožef Židanšek, prof. bogosl. 2 gld., Alojzij Haubenreich, kn. šk. rač. rev. 1 gld., Karol Hribovšek, ravnatelj 2 gld. in gg. Jožef Rapoc, posestnik 1 gld., dr. Ferdo Dominkuš, odvetnik 3 gld., Jožef Perko, želez. uradnik 2 gld., J. Berdajs, trgovec 1 gld., Alojzij Rakovec, želez. uradnik 1 gld., vč. g. Franc Brošk, prof. veron. 1 gld., Jožef Žitek, prof. v pokoju 2 gld., Pavel Simon, knjigovodja 1 gld., Franc Holasek, trgovec 1 gld., M. J. Nerat, nadučitelj 50 kr., dr. J. Ferk, zdravnik 1 gld., J. Pavlič, c. kr. poštni kontr. 1 gld., S. Goričnik, fin. svetnik 1 gld., Franc Kočevar, trgovec 1 gld., dr. Radaj, c. kr. notar 1 gld., Franc Dolenc, trgovec 2 gld., vč. g. Lud. Hudovernik, stolni vikar 1 gld., Mat Štrakelj, korni vikar 1 gld., Franc Simonič, stolni vikar 2 gld., Alojzij Zver, duhovnik v kazn. 1 gld., Franc Korošec, prefekt 1 gld., Breže, katehet 1 gld., J. Pajek, c. kr. voj. kaplan 1 gld., Hribernik, spiritual 1 gld., Blaž Matek, profesor 1 gld., Ivan Koprivnik, profesor 1 gld., dr. Janko Bezjak, profesor 1 gld., dr. Franc Voušek, dež. sodni svetnik, (ustan.) 1 gld., dr. Josip Glaser, odvetnik in velepos. 1 gld., tuskarna sv. Cirila 1 gld., Podporak, ime nečitljivo, 2 gld., vč. g. Anton Cestnik, korni vikar 1 gld. dr. M. Matek, prof. bog. 1 gld., M. Skrajnar, nadofic. juž. žel. 1 gld., Košan, profesor 1 gld., J. Lehmann 1 gld., dr. Feliks Ferk, zdravnik (ustan.) 1 gld. Iz Motnika: g. dobrotnik, imè nečitljivo, 50 kr. Iz Novega mesta: gg. Alb. Poznik, c. kr. notar 2 gld., dr. Travner 5 gld., gospa Hermina Seidl 1 gld. 50 kr. Iz Plodiva: g. Ant. Bezenšek, kn. bolgarski profesor 2 gld. Iz Podgrada: g. dr. Tomo Bileh, zdravnik 3 gld. Iz Radgone: g. W. Wannous, trgovec 3 gld. Iz Slov. Goric: vč. g. Franc Zmazek, župnik, 1 gld. Iz Šmarij: g. dr. Franc Jurtela, odvetnik, deželni poslanec, župan 5 gld. Iz Trate: vč. g. Fran Petrovčič, župnik 1 gld. 50 kr. Iz Trsta: g. Ant. Klodič pl. Sobladovski, c. kr. šolski nadzornik 3 gld. Iz Velikovca: vč. g. Jan. Wieser, dekan 2 gld. Iz Vrem: vč. g. Jan. Škerjanec, župnik 2 gld. Iskrena zahvala za toliko blagih darov, posebno zahvalo društvenim poverjenikom gg. Fr. Dolencu v Mariboru, dr. Josipu Kolšeku v Laškem in dr. Ant. Mihaliču v Ljutomeru.

Nadaljne darove hvaležno sprejema vč. g. Fr. Jančar, monsignor, papežki častni kanonik, župnik nemškega viteškega reda. Dunaj I. Sngerstrasse št. 7.

Narodno-gospodarske novice.

Splošna pridobnina po našem novem davčnem zakonu.

Piše dr. R. Pipuš.
(Dalje.)

Ker ima finančno ministerstvo pravico nekoliko po svoje deločevati okoliše davčnih družeb, se okoliši davčnih družeb prvega razreda ne bodo vselej ujemali z okoliši davčnih družeb drugega razreda, in okoliši davčnih družeb tretjega razreda ne vselej z okoliši davčnih družeb četrtega razreda.

Davčna družba je skupina vseh pridobninarjev istega razreda in istega priredbenega okraja. Kdor plačuje v okraju kake davčne družbe splošno pridobnino, pripada tej davčni družbi, ako pripada po znesku letne pridobnine tistemu pridobninskemu razredu, za katerega je davčna družba pripravljena.

Mnogokrat bode se pripelilo, da plačuje kdo pridobnino v raznih davčnih občinah, ki so vse v okraju iste davčne družbe prvega in morda tudi drugega razreda, pa v okrajih raznih davčnih družeb tretjega in četrtega razreda. V takem slučaju se mora sešteti vsa pridobnina, katero plača dotičnik v okraju davčne družbe prvega razreda. Ako znese ta pridobnina skupaj več kakor 1000 gld., pride pridobninar v prvi razred. Ako pa pridobnina ne znese nad 1000 gld., se sešteje vsa pridobnina, katero plača pridobninar v okraju iste davčne družbe drugega razreda. Znese ista več kakor 150 gld. pride pridobninar v drugi razred. Višji razred ima prednost pred nižjim.

Brez pomena je navadno, kako opravilo kdo izvršuje. Le iz važnih razlogov sme finančno ministerstvo iz kake davčne družbe prvega ali drugega razreda izločiti pridobninarje kake gotove vrste, morda take, ki imajo enakovrstna opravila, ter iste združiti v posebno davčno družbo. Pri sestavljanju davčnih družeb je spet važno vprašanje, kje ali za kateri kraj plačuje kdo pridobnino. Vsak bode pripadal tisti davčni družbi svojega pridobninskega razreda, v katerem okraju bode plačeval pridobnino.

V. Koliko znaša splošna pridobnina.

Vsi pridobninarji cele države bodo morali vsako leto skupaj plačati toliko, da bode splošna pridobnina v državi znašala na leto gotovo naprej določeno svoto. Ta svota, pridobninska glavna svota, znaša za leti 1898, in 1899, vsako leto 17,732.000 gld. Ta glavna pridobninska svota bode se za vsako prihodnjo priredbeno dobo, toraj vselej od dveh do dveh let povišala za 2³/₁₀%. Leta 1900. bode toraj glavna pridobninska svota znašala 18,157.568 gld., leta 1892. pa 18,593.349 gld. 63 kr. itd. To svoto bodo morala plačevati samo tista opravila in podjetja, ki so uvrščena v pridobninske razrede in davčne družbe, toraj brez krošnjarskih in drugih obhodnih opravil.

Da se glavna pridobninska svota plača, mora vsaka davčna družba plačati primerni znesek, vsaka davčna družba mora prispevati s primernim doneskom. Prispevki vseh davčnih družeb morajo skupaj vsako leto znašati glavno pridobninsko svoto.

Da se najde, koliko mora vsaka davčna družba na leto na splošni pridobnini plačati, s katerim zneskom mora vsako leto prispevati k glavni pridobninski svoti, seštejejo se vsi zneski, katere bi morali pripadniki te družbe zadnje leto plačati na splošni pridobnini. Pri tem je brez pomena, ali je kak pridobninar, ki pripada za naprej tej davčni družbi, do zdaj bil uvrščen v kako drugo davčno družbo, ali v kak drugi pridobninski razred, ali pa če še sploh ni bil uvrščen v nikako davčno družbo in v nobeden pridobninski razred, bodi si, da še pri zadnjem razvrščanju sploh ni izvrševal kakega opravila, ki bi bilo podvrženo pridobnini, bodi si, da se takrat še ni vedelo, koliko pridobnine bode moral plačati, in da se vsled tega tudi ni vedelo kateremu pridobninskemu razredu in kateri davčni družbi ga bode treba prišteti. Toraj tudi tisti zneski bodo se došteli, katere so morali zadnje leto na splošni pridobnini plačati pridobninarji, ki pripadajo zdaj še le prvokrat tej davčni družbi. Razume se pa, da pride pri vsaki

pravni družbi le tista splošna pridobnina v račun, ki se je morala zadnje leto plačati v njenem okraju. Ako torej kdo v okrajih raznih davčnih družeb plačuje splošno pridobnino, tako, da tudi raznim davčnim družbam pripada, se pri prihodnjem prirejanju ne bode štela vsa pridobnina, katero je moral zadnje leto plačati, pri eni sami družbi, ampak pri vsaki davčni družbi bode se štela tista delni znesek, katerega je moral plačati v njenem okraju.

Revnim pridobninarjem se sme pridobnina odpustiti, ako opravljajo svoje opravilo brez pomagačev ali samo z enim pomagačem. Taki pridobninarji pa ostanejo vkljub temu v davčni družbi, oni so pripadniki davčne družbe, ako prav se jim je pridobnina odpustila. Zavoljo tega se pri preračunanju družbinega prispevka štejejo tudi tisti zneski, katere bi morali taki pridobninarji zadnje leto na splošni pridobnini plačati, ako bi ne bili revni. Ravno tako tukaj ne pride dalje v poštev, ako se je zadnje leto kakemu pridobninarju zavoljo kake nezgode ali kakega drugega nenavadnega dogodka pridobnina deloma ali popolnoma odpustila. Pri preračunanju družbinega prispevka se šteje celi znesek pridobnine, katerega bi bili morali taki pridobninarji plačati, ako bi se jim pridobnina ne bila deloma ali popolnoma odpustila. Brez pomena je za družbin prispevek tudi, ali je kak pripadnik družbe za preteklo leto pridobnino že plačal ali ne. V račun pride le znesek, katerega bi bil pripadnik družbe zadnje leto plačati moral, kateri se mu je predpisal. V račun pa ne pride pridobnina takih pridobninarjev, ki niso več pripadniki davčne družbe, bodi si, ker sploh niso več dolžni plačevati splošne pridobnine, ker ne izvršujejo več pridobnini podvrženega opravila, bodi si da pripadajo zdaj kake drugi davčni družbi, ali pa nobeni davčni družbi, ker morajo javno polagati račune in vsled tega plačevati posebno pridobnino takih podjetij.

Tako se bode prispevek vsake davčne družbe izračunil vsako drugo leto, toraj vselej za dve leti ali za celo priredbeno dobo naprej. Prvokrat bodo se na ta način družbeni prispevki za dobo 1900 do 1901 preračunili leta 1899. Za prvo priredbeno dobo, t. j. za leti 1897 in 1899 bodo so pa družbeni prispevki nekoliko drugače preračunili. Za prvo priredbeno dobo je račun nekoliko bolj zamotan.

Razne stvari.

(Nepravi nadvojvoda.) Prejšnji teden do našali so listi novico, da se je avstrijski nadvojvoda Franc Ferdinand Este, bodoči naš prstolonaslednik, zaročil nekje v inozemstvu, a s kom, to ostaja še tajnost. Kmalu pa so časopisi preklicali to vest, ter pripovedovali, da si je le neki slepar pridela to ime in si s tem načinom priboril vstop v neko slovečo rodovino v Aachenu na Nemškem ter snubil domačo hčerko Marijo Hussmann. Pretkanec, ki se je podpisal O. pl. Nello, dobil je dovoljenje očeta ter kmalu izgini s svojo zaročenko. Ker pa je hčerka pri pobegu pobrala mnogo dragocenosti in gotovine, začel je oče sumiti nad nadvojvodskem značaju svojega bodočega svaka ter ga ovadil policiji. Ta si je belila glave in ga skrbno iskala, dokler ni prišlo te dni pismo k očetu, v katerem mu hčerka piše, da njen mož, s katerim se je v tujini poročila, ni nadvojvoda in ne slepar, ampak si je pridjal ta naslov ž njenim vedenjem, ker sta hrepenela po združitvi. A sodišče ni hotelo vpoštevati njino srčno soglasje temveč zaprlo je oba v Lutichu, ki sta bila med tem časom ves denar pognala. Slepar je bivši trgovec E. Behrendt. Svojo sliko, ki ga je kazala za nadvojvoda napravil si jo je na ta način, da je priljepil sliko svoje glave na sliko nekega nadvojvode.

(Nesebični Indijanec.) Nek sloveč popotnik po Severni Ameriki pripoveduje, ko so se v grozni zimi, zaviti v debele kožuhe drsali po ledu, pridruži se jim nek indijanski glavar, popolnoma nag, ki je imel le krog ledij usnjat pas. Ker se ni prav nič zmenil za mraz, praša ga naš Evropejec, ga li ne zebe. „Zakaj neki?“ vpraša Indijanec: „Ker je mrzlo.“ odgovori mu ta Indijanec: „Tudi pri meni ni hujšega mraza kot pri tebi.“ Evropejec: „A pomisli, jaz sem v kožuhu, ti si pa nag.“ Tedaj Indijanec malo pomisli ter vpraša: „Če te tako zebe, zakaj pa nimaš na obrazu kožuha?“ „Ker smo vajeni imeti nepokrit obraz.“ odgovori tujec. „Dobro, tedaj pa si misli, da imamo Indijanci povsod obraz.“ Reče Indijanec in otide.

(Amerikanski napredek.) Mimo sela Kausas imela je iti železnica. Prebivalstvo, ki se je baš

zbok tega vedno bolj gosto tam naseljevalo, pričakovalo je od nove železnice mnogo koristi za domači promet. Tu pa dobijo žalostno vest, da ne bodo zidali železnice mimo njihove vasi, temveč 10 milj strani. Ljudstvo je bilo zelo razkačeno, a prisiliti se podjetniška oblast ne da; zbok tega skličejo starešinsko sejo in sklenejo jednoglasno, da ker železnica k njim noč, pojdejo pa oni k njej. Takoj so se napravili na pot — z hišami vred. Ker so stavbe zgolj lesene, vzeli so jih narazen ter naložili na voze, najpoprej šolo, cerkev, občinsko hišo in druge javne stavbe. Več teh prepeljali so skupno, ne da bi jih razdajali. Ko so prišli do železnice, zgradili so seveda najprej kolodvor, in tako imajo svojo naselbino ob železnici ter svojo lastno postajo.

Koledar.

Petek (8.) Brigita, vdova. — Sobota (9.) Dionizij, škof. — Nedelja (10.) 18. pobinkošna. Frančišek Borg. — Ponedelj, (11.) Justina, d. — Torek (12.) Maksimilijan, škof. — Sreda (13.) Edvard, kralj. — Četrtek (14.) Kalist I. p. sp. — Ščip dne 10. ob 5. uri 40 minut zvečer.

Sejmi.

Dne 9. oktobra v Poličanah. — Dne 11. oktobra v Gomilici in Orešju. Dne 13. okr. v Brezju zunaj Maribora. Dne 14. okt. na Bregu pri Ptuj (za svinje.) Dne 15. okt. v Ločah, Arvežu, Račah, pri Sv. Križu na Sladini, na Planini in pri Sv. Lenartu pri Slov. Gradcu.

Loterijske številke.

Gradec 2. oktobra 1897:	27, 67, 53, 2, 83
Dunaj " " "	58, 24, 66, 86, 63

Melusine-ustna in zobna voda

deluje izobno proti zobobolu, gnjilobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. 1 stekl. 50 kr.

Jedina zaloga **lekarna pri Mariji Pomagaj**
M. Leustek
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1, poleg mesarskega mosta. (221) 10—1

Zaloga vseh domačih preskušanih zdravil, katera se po časopisih in cenikih priporočajo. Pošilja se na vse strani z obratno pošto.

Bratje Sokoli!

Za telovadbo v zimskem tečaju sta določena torek in četrtek in sicer vselej od 6.—7. in od 8.—9. ure zvečer.

S to določbo je vsakemu omogočeno vdeleževati se telovadbe. Pozivljamo Vas toraj, da zahajate v telovadnico ob navedenih dneh in določenih urah točno in polnoštevilno, da si krepimo mišice ter da se že sedaj začne pripravljati za nastope, katere nameravamo prirediti prihodnje poletje.

Na zdar!

Odbor.

Dovoljujem si naznaniti, da sem v Šmarji pri Jelšah otvoril svojo

advokatsko pisarno.

V Šmarji pri Jelšah, dne 1. oktobra 1897.

Dr. Jos Georg,
advokat.

Stenograf

slovenski, in nemški išče mesta Ponudbe na „Solicitator“, poste restante Pulj (Pola). (228)

Učenca,

ki je dovršil meščansko šolo ali par razredov srednje šole sprejme trgovina D. Hribarja v Celji.

Dr. A. Praunseis

okrožni in praktični zdravnik
v Celji

ordinuje za zobobolne vsaki dan od 9.—11. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne v Celji

Ringstrasse št. 9.

Plombira se zlatom, srebrom in emalom po amerškem sistemu brez vsakih bolečin in garantuje za najpopolnejšo izvršitev. (10) 24.

Seznam slov. obrtnikov, trgovcev in krčmarjev v Celji

katere priporoča „Obče-slovensko obrtno društvo“ slavnemu občinstvu v blagohotno uvaževanje.

Josip Hočevar krojač ter zaloga izgotovljenih oblek, Graška cesta (Grazerstrasse), 19	Martin Gregorinčič krojač, Cerkvezi trg (Kirchen-Platz), št. 4	Josip Zabukušek krojač ter zaloga izgotovljenih oblek, Glavni trg (Hauptplatz), 17	Franc Kmecel krojač, Kovaška ulica (Schmiedgasse), v lastni hiši št. 13
Rudolf Tabor krojač, Gospodska ulica (Herrengasse) v lastni hiši št. 5	Štefan Strašek čevljar, zaloga obuval, (Graška cesta (Grazerstrasse), 12	Martin Kolšek čevljar, Graška cesta (Grazerstrasse) št. 4, I. nadstropje	Luka Keber čevljar, Vodnjaška ulica (Brunnen- gasse) v lastni hiši št. 13
Franc Šribar klobučar, Glavni trg (Hauptplatz), št. 17	Kristijan Wolf klobučar, Kolodvorska ulica (Bahnhof- gasse) v lastni hiši št. 6	M. Kronovšek pletar, izdelovatelj jerbavov in košaric Kolodvorska ulica (Bahnhofgasse), 5	Jakob Križman strugar, Gledališka ulica (Theater- gasse), 9
Jakob Kobilca izdelovatelj dežnikov in solnčnikov, Glavni trg (Hauptplatz), 17	Ivan Kapus brivec, Graška cesta (Grazerstrasse) št. 1	Matevž Sinkovič mizar za pohištvo in stavbe, Gospod- ska ulica (Herrengasse) 25	Miroslav Zor tapetar in dekorater, zaloga pohištva v „Narodnem domu“
Ferdinand Gologranc zidarski mojster in stavbeni podjetnik v lastni hiši, Gaberje pri Celji	A. Vrečar tesarski mojster v lastni hiši, Gaberje pri Celji	Štefan Boucon stolar, Graška cesta (Grazerstrasse) št. 12	Martin Ropas c. k. priv. izdelovatelj glasovirov, Ljubljanska cesta, okolica Celje.
Srečko Magolič fotografični zavod „Apolon“, na vrtu hotela „pri kroni“, Ljubljanska cesta (Laibacher-Strasse)	A. Vrečar pleskar, Vodnjaška ulica (Brunnen- gasse), 14	A. Šimenc krtačar, Graška cesta (Grazerstrasse) št. 12	F. Dolinar tovarna za perilo in trgovina špeci- rijskega blaga, Vrtna ulica (Garten- gasse) št. 12
Dragotin Hribar tiskarna, trgovina papirnega blaga in knjigovoznica, Graška cesta (Grazer- strasse) št. 1	J. Štraus mesar in lastnik hotela v lastni hiši, Vrtna ulica (Gartengasse)	Ignacij Oblak podobar in pozlatar, Gledališka ulica (Theatergasse), v lastni hiši št. 5	Ivan Rebek ključavničar in inštalatör hišnih tele- grafov in telefonov, Poljska ulica (Feldgasse) št. 14
Ivan Gosar akad. slikar, trgovina raznega blaga za cerkvene in slikarske potrebe, „Narodni dom“	Anton P. Kolenc trgovina specerijskega blaga na de- belo in drobno, „Narodni dom“	Peter Kostič trgovina z galanterijskim, norimber- škim blagom itd. na debelo in drobno, Glavni trg (Hauptplatz), št. 2.	J. Koštomaj gostilničar „pri jeleni“ in izvošček Graška cesta (Grazerstrasse), 37
Karl Vanič trgovina z manufakturnim blagom, Graška cesta (Grazerstrasse) 1.	Jurij Lemež gostilna „pri zvezdi“, Mestni trg (Rathausplatz)	Gostilna „Narodni dom“	

V vsakem poštno-oddajnem okraju, v vsakej fari in po potrebi v vsakej občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot

zaupni mož in posredovalec

z dobrim in trajnim postranskim zaslužkom od nekega, mnogo let obstoječega, avstrijskega podjetja prve vrste. Pismene ponudbe pod „V. u. G.“ Gradec, poste restante. (137) 26-14

(223) 3-2
Čisto nova hiša je na prodaj tik žalskega trga; zraven je kozolec in dva orala prav rodovitne zemlje, vse v dobrem stanju. — Martin Weber, pismo-nosec in posestnik v Žalci

Dragi bralci „Domovine“!

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc

trgovec v Celji

v „Narodnem domu“ in „pri kroni“.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželnih pridelkov, kakor: hmelj, oves, pšenico, rž, ječmen, jabolke, hruške, divji in pravi kostanj, belice, (Preiselber) mališno štupo, suhe gobe, maline, bezgovo gobo, mecesnovo gobo, želod vsake vrste itd., sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah in tudi

strđ ali med vsako množino po najvišjih cenah.

(159) 52-11 z velespoštovanjem

Anton P. Kolenc

„Pri dobrem pastirju“!

Zobozdravniško naznanilo.

Dr. J. Riebl

ordinira vsaki dan za zobobolne v lastni hiši.

Vrtna ulica (Gartengasse) št. 9 v Celji.

Plombira in ustavlja umetne zobe in zobovje z zlato itd., tudi brez potrebe vunjemanja, ne ovira žvečenje, ne govorenje, garantuje za najpopolnejšo izvršitev, enako najboljšim dunajskim delom. Izdira zobe brez bolečin po volji v plinovi veselni narkosi, pa odstrani zobne bolečine tudi brez izdiranja. (5) 12-10

Resna ponudba.

Samski mladenič, posestnik in trgovec, ki ima 12.000 gotovega premoženja in je vojaščin ne prost, želi se poročiti z dobro odgojeno deklico, ki ima do 3000 gotovine. — Ponudbe pod I. P. št. 22, poste restante, Podčetrtek, Štajersko. (225) 3-2

Učenec

zdrav, čvrst, poštenih starišev za čevljarsko obrt sprejme se takoj pri Martin Kolšku, čevljarskem mojstru v Celji, Graška cesta št. 4. (207) 3-3

Rudolf Tabor

Celje

Gospodske ulice (Herrengasse)

priporoča sl. občinstvu za jesenski in zimski čas svojo bogato zalogo storjenih oblek za gospode in dečke posebno še prav cene ogrtače po najnižjih cenah

Priporočam se tudi za napravo oblek za gospode in dečke po meri in zagotavljam ceno, solidno in točno postrežbo, ter prosim za mnogobrojni obisk. (205) 3-3

Glavni zastop v Celji

jedne prvih zavarovalnih družb Avstrijsko-Ogerske se na novo odda. — Razumljive, deloljubne in vestne osebe naj dotične ponudbe vpošlejo pod: „V. u. G.“ Graz, poste restante. (219) 3-2

Na glasoviru

se temeljito pončuje za nizko nagrado začetnike, kakor tudi že napredujoče v Graški cesti (Grazer-Strasse) št. 33, II. nadstropje. (176) 6-6

Pravi trpotčev sok je jedino oni, kateri se pripravljajo v lekarni pri Zrinjskem, H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg 20.

Trpotčev sok nepreprečno deluje pri vseh prehlajenjih dušnih organov, ter je najboljšo sredstvo za prsni katar, kašelj, prsobol, hripavost in vratobol. Tudi zastarani kašelj se s tem zdravilom v najkrajšem času dá odpraviti; bolniki dobijo tek za jelo, lahko spijo in na ta način hitro okrevaljo. — Izmed mnogih zahval navajam tu samo naslednjo:

„Velecenjeni gospod lekarnar! Pošljite mi še tri steklenice Vašega izvrstno delujočega trpotčevega soka; potrebujem jih za moje poznanec. Jaz sem od dveh steklenic od neznošnega kašlja popolnoma ozdravel. Hvala Vam. Priporočal bom ta zdravilni sok vsem prsobolnim. S spoštovanjem — Rudolf Ausim. Na Dunaji, 20. marca 1897.“

Pazi naj se toraj, da je na vsaki steklenici varstvena znamka t. j. slika bana Nikole Zrinjskega, kajti samo oni je pravi trpotčev sok, kateri nosi to varstveno znamko. — Cena steklenici s točnim opisom je 75 kr. — Razpošilja se vsaki dan s pošto na vse kraje in sicer proti predplačilu (priračunši 20 kr. za zametek) ali pa po poštne povzetju. — Ceniki raznovrstnih domačih preskušanih zdravil se razpošiljajo na zahtevo zastoj in poštne prosto. Lekarna pri Zrinjskem, H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20. 30